

INHOUD

Economie 2

- RIO+20 : volgens de FRDO dé gelegenheid om de sociale pijler te versterken
- Ecofiscaliteit in de FRDO

Ondernemingen 3

- Voorstel van Europese Verordening over normalisatie
- Mobiliteit : weldra op de agenda van de OR of van het overlegcomité

Sociaal beleid 4

- Het eindloopbaandebat

Sociale ombuds 5

- Twee sociale vonnissen over werkloosheid

Echo regio's 5-7

- Uitbreiding van de opdrachten van de CESRBC
- Dienstencheques in de zorg: nee, bedankt
- Groencertificaten in Wallonië

Europa & Internationaal 8

- Overhaaste conclusies na stemming six-pack
- Syndicale voorbereiding volgende ASEM Top

Financial Transaction Tax (FTT), voortuitgang maar geen gewonnen spel

Eindelijk een positief signaal uit Europa. De Europese Commissie (EC) legde op 28 september een voorstel voor de invoering van een Financial Transaction Tax (FTT) op tafel. Zo'n belasting is dringend nodig. De financiële sector, die sowieso te weinig wordt belast (o.a. geen BTW op financiële diensten), heeft sinds 2008 meer dan 4.600 miljard aan staatssteun ontvangen. Bovendien kan een FTT kan een belangrijke rem zetten op speculatieve transacties.

Bij de aanneming van het Commissievoorstel zullen banken en andere financiële instellingen (particulieren en kmo's zijn vrijgesteld) vanaf 2014 een belasting van 0,1% betalen op het verhandelen van aandelen en obligaties en van 0,01% op afgeleide producten. De EC schat dat de FTT 55 miljard euro zou opleveren. Er zullen echter nog vele maanden of jaren voorbijgaan voor een FTT realiteit is.

Tegenstanders stellen dat een FTT voor een uitstroom van kapitaal en investeringen uit de EU zal zorgen. Nochtans bewijst de grootste tegenstander van het voorstel, Groot-Brittannië, met een 'stamp tax' van 0,5% op aandelenverrichtingen dat dit niet zo is: ondanks deze belasting blijft Londen één van de belangrijkste financiële centra van de wereld. De forse tegenwind komt echter niet enkel uit Londen, maar ook uit Nederland, Polen en Italië.

Het is nu kwestie voor de EC om de aanvallen van de financiële lobbyisten te pareren. Bovendien mag het voorstel gerust strenger: waarom worden wisselkoersverrichtingen uitgesloten? En waartoe zal de opbrengst van deze belasting dienen? Het huidige voorstel spreekt van een opname in de EU-begroting. Voor ons is het essentieel dat een dergelijke belasting wordt gebruikt voor de ondersteuning van het sociaal beleid in Europa, de strijd tegen klimaatverandering en de financiering van ontwikkeling. Ze zal essentieel zijn in de omvorming van ons huidige maatschappijmodel naar een eco-solidair groeimodel.

De tegenstand is hevig en een FTT is pas écht effectief wanneer hij op mondiaal niveau wordt toegepast en de financiële wereld verregaand wordt gereguleerd. Hierbij is de aanpak van belastingparadijzen prioritair. Ondanks de voortuitgang die dit voorstel betekent, blijft het aspect 'fiscaliteit' onderbelicht in het economisch bestuur van de EU. Een fiscale harmonisering op tal van terreinen (met prioriteit voor vennootschapbelasting) kan een rol spelen in de herbalancering van de overheidsfinanciën en vormt een alternatief voor de roekeloze bezuinigingen.

Het ABVV is (en blijft) nauw betrokken in deze strijd. Ondermeer door een actieve deelname in coalities zoals het *Financieel Actienetwerk* langs Nederlandstalige kant, *Le Réseau pour la Justice Fiscale* langs Franstalige kant en de *Europeans for Financial Reform* roepen wij al geruime tijd op voor de snelle en effectieve invoering van een FTT en meer financiële regulering. Op politiek niveau blijven wij in al onze contacten het belang van een FTT benadrukken.

De deelname van ABVV Voorzitter Rudy DE LEEUW aan de eerste L20 top (parallel met de G20) in Cannes in november is essentieel om de FTT te vertalen van een Europees naar een mondiaal initiatief.

Complexe financiële producten - openbare raadpleging van de FSMA

De FSMA (ex-CBFA) de instantie voor de controle van de financiële diensten en markten moet erop toezien dat de regels voor het vrijwaren van de belangen van de spaarders worden nageleefd. De FSMA organiseerde een openbare raadpleging over de invoering van nieuwe regels ter omkadering van de verkoop van gestructureerde producten.

Het ABVV heeft de vragenlijst ingevuld, maar drukte t.o.v. de FSMA zijn verbazing uit over dit initiatief. Het betreft ook ten zeerste dat geen enkel overlegorgaan hierin werd betrokken.

Tegelijk hebben het ABVV en de andere verbruikersorganisaties, de Raad voor het Verbruik gevraagd om hierover op eigen initiatief een advies uit te brengen. Helaas werd deze vraag afgewezen door FEBELFIN en de andere werkgeversfederaties die in de Raad vertegenwoordigd zijn.

We kunnen alleen maar betreuren dat de Raad voor het Verbruik – die een zekere bekwaamheid en ervaring in huis heeft – zich hierover niet kan uitspreken in een poging om tot een gemeenschappelijk standpunt en compromis te komen.

RIO+20: volgens de FRDO dé gelegenheid om de sociale pijler te versterken

In 2012 wordt, 20 jaar na de Top van de Aarde, een nieuwe UNO-conferentie over duurzame ontwikkeling gehouden. Het belang ervan is enorm, de conferentie biedt immers een gelegenheid voor een nieuw elan, onmisbaar voor een duurzame ontwikkeling, voor onze planeet.

Op verzoek van minister Mignette, heeft de FRDO (Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling) onlangs een advies aangenomen dat de doelstellingen en de thema's preciseerd die België op de Conferentie van Rio besproken wil zien.

Deze nieuwe Top van de Aarde biedt ons de gelegenheid om onze prioriteiten in herinnering te brengen en de gelegenheid om eraan te herinneren dat de sociale pijler al 20 jaar zo goed als niet aan bod komt.

Een gelegenheid ook om eraan te herinneren dat de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling absoluut uitgestippeld moeten worden, dat de draagwijdte ervan voldoende moet zijn, dat de doelstellingen bovendien in het kader van een UNO-Convention moeten worden vastgelegd, zoals dit het geval is voor het Klimaat.

Wat de doelstellingen betreft verkregen we onder meer dat de notie «just transition» (overgang naar een groene economie) in de teksten werd opgenomen. «Just transition» is een proces dat ruimer is dan het werkgelegenheidsbeleid, de notie omvat eveneens vorming en opleiding, investeren in koolstofarme technologieën, evenals een dialoog tussen overheid en medespelers, respect voor mensenrechten en arbeidsrecht, maar ook een degelijke sociale bescherming.

In het kader van Rio+20, vraagt de FRDO de Belgische en Europese vertegenwoordigers om met kracht te pleiten voor het aanvaarden van een internationale norm ten gunste van een sociale basisbescherming. Ook al bestaat er een grote diversiteit aan sociale modellen, het zou goed zijn te streven naar een consensus over het beginsel van een elementaire sociale zekerheid!

Alle sociale medespelers, vertegenwoordigd in de FRDO, zijn het hierover eens: Rio+20 moet een sociale stempel krijgen!

Advies Rio+20: http://www.cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2011/2011a11n.pdf

Ecofiscaliteit in de FRDO

De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) heeft zich uitgesproken over de adviesaanvragen van Staatssecretaris Bernard CLERFAYT m.b.t. de ecofiscaliteit, meer bepaald over het aanmoedigen van milieuvriendelijk gedrag via fiscale maatregelen en over een groene lening.

In het kader van een geïntegreerde ecofiscale benadering vraagt de FRDO in deze adviezen een globale evaluatie van de doeltreffendheid van deze maatregelen en de kostprijs die ze betekenen voor de overheidsfinanciën (op federaal en gewestniveau), dit vooraleer een bestaande norm te wijzigen of een nieuwe maatregel in te voeren. Een belangrijke kwestie, zeker in deze context van bezuinigingen.

De FRDO vraagt meer bepaald dat de coherentie (tussen federaal en gewesten) van elk van deze maatregelen zou worden bekeken, evenals de impact ervan voor het leefmilieu en op sociaal gebied, plus de eventuele onverwachte voordelen en het rebound effect.

Wat ecologisch autorijden betreft, hier is de FRDO van mening dat dit gedrag meerdere positieve gevolgen kan hebben, zowel op milieu als op sociaal en ook economisch

gebied (lager brandstofverbruik en dus minder rechtstreekse vervuiling door auto's, lager percentage auto-ongevallen en lagere ernstgraad, minder stress, betere arbeidsvoorwaarden voor beroepschauffeurs). Ecologisch autorijden houdt al meerdere voordelen in door gewoon rekening te houden met al deze elementen. De FRDO is dan ook niet echt voorstander van maatregelen die op de overheidsfinanciën zouden wegen en verleent dan ook momenteel geen steun aan de idee van een federale fiscale stimulans, ter bevordering van ecologisch autorijden.

Wat de groene leningen betreft, hier vraagt de FRDO precieze cijfers om te kunnen oordelen of de voordelen van het stelsel van groene leningen zowel inzake energiebeleid als op sociaal en economisch niveau opwegen tegen de kostprijs ervan (rentesubsidie, verlies aan belastinginkomsten), dit voor meerdere investeringscategorieën.

Aan de hand van de (weinig) beschikbare cijfers, blijkt echter dat de globale budgettaire kostprijs van het systeem per uitgespaarde ton CO₂ eerder aan hoge kant is.

Christophe.quintard@abvv.be

Voorstel van Europese Verordening over normalisatie

Op 1 juni 2011 kondigde de Europese Commissie een reeks strategische en wetgevende maatregelen aan om het aantal normen te verhogen en de uitwerking ervan te versnellen (COM(2011)315 final – IMCO/7/06240).

De wetgevende maatregelen maken het voorwerp uit van een voorstel van Verordening waarbij diverse oudere Europese wetgevingen een opfrisbeurt krijgen.

Dit voorstel is een van de 12 kernacties van de « single market act »: dit is een hele resem maatregelen die de Europese economie opnieuw moeten aanzwengelen en banen scheppen en worden duidelijk voorgesteld als instrument om de doelstellingen van "Europa 2020" (de groeistrategie van de Europese Unie voor de komende jaren) te realiseren.

Het voorstel van de Commissie lijkt ons onevenwichtig en te sterk ICT-gericht. Bovendien vinden we het verontrustend omdat het de indruk geeft dat de Commissie van de gelegenheid gebruik wil maken om de dienstensector in het

voorstel op te nemen (de EC stelt dat er nood is aan meer normen in die sector).

In de dienstensector is het namelijk moeilijker om de impact van dergelijke normen op de werknemers te meten.

Trouwens, in tal van sectoren waarvoor de Commissie normen wil (bijv. vervoer, energie, telecom, toerisme, zakenwereld, ...), is het gebruikelijk nationale en sectorale cao's te sluiten.

Het voorstel van de Commissie heeft nog een hele weg af te leggen: het volgt de zogenaamde medebeslissingsprocedure waarbij het Europees Parlement en de Raad zich moeten uitspreken.

Wij betreuren dat meerdere, voor ons essentiële aspecten van het standpunt van het Europees Parlement niet in de tekst van de Commissie opgenomen zijn, zo onder meer de terbeschikkingstelling van middelen om de participatie van alle betrokken partijen (waaronder de vakbonden) bij het normalisatieproces te verzekeren.

bruno.melckmans@abvv.be

Mobiliteit: weldra op de agenda van de OR of van het overlegcomité

Laat het niet aan je werkgever over om te beslissen over het mobiliteitsbeleid op het bedrijf ! Dit thema heeft immers implicaties op het gebied van welzijn, arbeidsorganisatie en ook voor het budget van de werknemers. Reden temeer dus om mobiliteit op de sociale kaart te plaatsen en er een duiding aan te geven die beantwoordt aan de noden van de werknemers.

Elk bedrijf van meer dan 100 werknemers moet immers in november 2011 de federale diagnose woon-werkverplaatsingen (een grondige enquête) op de agenda van de OR of van het overlegcomité plaatsen (net zoals in 2008 en 2005). Met het advies van de afgevaardigden moet rekening gehouden worden. Een gelegenheid (die zich maar om de drie jaar voordoet) om de discussie over mobiliteit op te starten op een objectieve basis. Je beschikt over een termijn van 2 maanden om je advies te geven over alle gegevens die de werkgever

moet verzamelen. Voldoende tijd dus.

De praktijk leert ons dat de meeste werkgevers dit punt administratief afhandelen en gewoon bij varia aankaarten. Maar de praktijk leert ons ook dat, indien er echt overleg gepleegd wordt, dit tot concrete oplossingen leidt. Zolas woonwerkverkeersplannen of zelfs CAO's rond mobiliteit met structurele (en ook financiële) verbeteringen.

De FOD Mobiliteit kan ook een zetje geven. Onder meer door gratis info op maat te verstrekken. Gewoon per mail aanvragen bij bart.thys@mobiliteit.fgov.be, en je krijgt toegang tot de gegevens m.b.t. tot vroegere enquêtes die door de FOD Mobiliteit en Vervoer geanalyseerd werden. Niet alleen over je bedrijf, maar bijvoorbeeld ook over de gemeente of de industriezone waar je bedrijf gevestigd is.

jean-luc.struyf@abvv.be

Universitair certificaat Risicobeheer Chemische Producten (REACH)

De nieuwe REACH-reglementering m.b.t. het beheer van chemische producten legt bepaalde verplichtingen op aan de ondernemingen. Om te beantwoorden aan de huidige Europese eisen, moeten de bedrijven de nodige vaardigheden en expertise zien te verwerven.

De ULB organiseert een opleiding die gebaseerd is op een multidisciplinaire, wetenschappelijke en juridische aanpak. Doel van de vorming is de deelnemers een algemeen inzicht in de materie en de nodige instrumenten te geven voor de analyse, de evaluatie en het beheer van de chemische risico's, rekening houdend met het Europees REACH-reglement.

Na de vorming zijn de deelnemers in staat zich te richten naar de nieuwe reglementering op het vlak van risicobeheer inzake chemische producten.

De vorming is opgesplitst in meerdere modules en begint op 27 oktober 2011. De lessen worden gegeven in Brussel gedurende 15 donderdagen van 13 tot 19 uur.

Voor bijkomende inlichtingen kan u contact nemen met Cécile SZTALBERG of Stephanie ANSENNE (02/650 45 80) - formcont@admin.ulb.ac.be

Meer info: <http://formcont.ulb.ac.be/formation/viewSelected/357>

**Bouwsector:
hoofdelijke
aansprakelijkheid
uitbetaling
minimumloon**

In het kader van de bestrijding van de sociale en fiscale fraude in de bouwsector, en als reactie op het binnenkort – onder druk van de Europese Unie – verdwijnen van de plicht om met geregistreerde aannemers te werken, heeft de regering 3 alternatieve maatregelen uitgewerkt.

Het betreft de dagelijkse registratie van iedereen die op een werf werken uitvoert, de verplichting van de aannemer om op zijn facturen te verklaren dat hij geen openstaande sociale of fiscale schulden heeft en de hoofdelijke aansprakelijkheid voor de uitbetaling van het minimumloon.

De persoon (uitsluitend voor privé werken) die met een aannemer (vallend onder het paritair comité voor het bouwbedrijf) een overeenkomst afsluit, wordt hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor het betalen van op z'n minst het sectoraal minimumloon door die aannemer aan de door hem op de werf te werk gestelde werknemers. De werknemers krijgen de mogelijkheid om deze hoofdelijke aansprakelijkheid zelf in te roepen voor de arbeidsrechtbank.

Er wordt ook de verplichting opgelegd om, zodra vastgesteld wordt dat de aannemer niet op z'n minst de minimumlonen betaald, de sociale inspectie te verwittigen.

De hoofdelijke aansprakelijkheid kan in een later stadium uitgebreid worden naar andere sectoren.

Het eindeloopbaandebat

In de Nationale Arbeidsraad nemen we deel aan de moeizame discussies over de evaluatie van het generatiepact. De stellingen die we daar verdedigen:

Moet de pensioenleeftijd omhoog?

België liep niet achter maar vóór in de pensioenhervorming!

In 1997 al voerde België zijn belangrijke pensioenhervorming door, waardoor alle mensen vanaf 2009 een loopbaan moeten hebben van 45 jaar om een volledig pensioen te krijgen. In onze buurlanden heeft men slechts een loopbaan van 40 à 42 jaar nodig!

Resultaat is dat de Belgische werknemers de op één na laagste pensioenen hebben van West-Europa!

Moet toegang tot het brugpensioen verstrengd worden?

De vereiste loopbaan voor brugpensioen op 58 jaar zal vanaf 1 januari 2015 van 38 op 40 jaar gebracht worden, indien "blijkt dat de evolutie van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers van 55 jaar en ouder, ten opzichte van 2005 niet minstens anderhalve keer zo snel gegroeid is" als de gemiddelde werkgelegenheidsgraad van de 55-plussers in de EU15.

In België steeg de evolutie van de werkgelegenheidsgraad van de 55-plussers van 31,8% in 2005 naar 37,4% in 2010, dit is dus een stijging met 17,3%.

In de EU15 bedroeg de stijging 9,5%.

De evolutie van de werkgelegenheidsgraad van de 55-plussers tussen 2005 en 2010 was dus meer dan anderhalve keer hoger in ons land dan in de EU15. Volgens de Belgische wetgeving moet het brugpensioen dus niet verstrengd worden.

Als gevolg van het generatiepact is het brugpensioen nu al een uitdovend stelsel. In de leeftijdscategorieën van 50 tot 54 jaar waren er in 2010 nog slechts 1.402 bruggepensioneerden, dat is één vijfde van het aantal in 2000. Tussen 55 en 59 jaar waren er nog 35.007, wat een daling is met ongeveer 20% sinds 2005. De overgrote meerderheid van de 81.101 bruggepensioneerden, 69%, is ouder dan 60 jaar en verdwijnt dus binnen vijf jaar uit het stelsel.

En dan is het generatiepact nog niet eens op kruissnelheid gekomen:

- voor de vrouwen is de loopbaanvereiste nog lang niet op kruissnelheid: pas in 2014 zal dit het geval zijn voor het brugpensioen op 58 jaar en pas in 2028 voor het brugpensioen op 60 jaar;
- de leeftijdsvereiste in de oude cao's (bijv. metaal) zijn nog niet op 58 jaar gebracht.

Bij de oudere werklozen ligt de verhouding helemaal anders: 66% is daar jonger dan 60 jaar!

Met deze cijfers is meteen ook duidelijk dat het weinig zin heeft om de (brug) pensioenleeftijd te verhogen als er niets gedaan wordt tegen de afdanking van oudere werknemers, dikwijls lang vóór de (brug)pensioenleeftijd.

Werkloze en langdurig zieke 50-plussers zijn met meer dan 300.000, drie keer zoveel als het totaal aantal bruggepensioneerden. Hun vroegere werkgever legt niets meer bij en de volledige kost voor hun inkomen wentelt de werkgever af op de gemeenschap. Velen onder hen leven in armoede, terwijl ze een pak meer kosten aan de gemeenschap dan bruggepensioneerden!

Als men wil dat mensen langer kunnen werken, zullen dus creatievere oplossingen nodig zijn. De werkgevers die hun oudere werknemers, dikwijls na jarenlange trouwe dienst, afdanken met een aalmoes, en voor de rest van hun leven ten laste zetten van de sociale zekerheid, moeten geresponsabiliseerd worden.

Het zijn die asociale werkgevers die men eerder zou moeten aanklagen en financieel laten opdraaien voor (een deel van) de kost voor het afdanken van deze mensen! Mensen die ondanks alle retoriek nog zeer weinig kansen hebben op de arbeidsmarkt.

Waarom niet doen zoals in Frankrijk, waar bedrijven met meer dan 50 werknemers een diversiteitsplan moeten onderhandelen, en bij gebrek daaraan een bijdrage van 1% van de loonmassa moeten betalen?

Jef.maes@abvv.be

Twee sociale vonnissen over werkloosheid

In de eerste zaak werd FM⁽¹⁾ door de RVA uitgesloten van uitkeringen voor 4 weken omdat hij niet binnen de 2 maanden vanaf zijn ontslag outplacement had gevraagd aan zijn ex-werkgever.

De werknemer stelde dat de werkgever een outplacementaanbod had gedaan maar dat het niet in overeenstemming was met de CAO82 en 82bis omdat het niet aangetekend werd verzonden en omdat het niet concreet was met doelstellingen, startdatum en duurtijd. Bovendien had de werkgever op de C4 eerst aangegeven dat er geen outplacement verschuldigd was. FM had zelf aan zijn werkgever gevraagd om ingeschreven te worden in een tewerkstellingscel, maar de werkgever weigerde dit omdat de brief buiten termijn viel.

De rechtbank oordeelde dat het initiële aanbod van de werkgever ongeldig was, maar dat de werknemer aangetekend een ingebrekestelling had moeten versturen. De werknemer heeft dus een fout begaan, maar bekwam toch uitstel van sanctie

omdat de werkgever hem op het verkeerde been had gezet over de noodzaak van een outplacementprocedure en omdat de werknemer al een nieuw werk had en voordien nooit gesanctioneerd werd.

In een andere zaak⁽²⁾ werd een werkloze gesanctioneerd omdat ze aangegeven had een persoon ten laste te hebben die azielzoeker was maar afgewezen werd en een bevel tot uitwijzing gekregen had. De RVA vond dat men in dat geval niet kon spreken van samenwonen maar dat ze als alleenstaande moest beschouwd worden. De arbeidsrechtbank van Verviers was het daar niet mee eens en stelde dat de reglementering stelt dat gezinslast samenwoning vereist met een persoon die geen inkomen, noch vervangingsinkomen heeft. Samenwonen is een feiten kwestie en er is nergens bepaald dat het moet gaan om een toegelaten verblijf op het grondgebied!

(1) Arbeidsrechtbank Tournai, 10 juni 2011, FM/RVA

(2) Arbeidsrechtbank Verviers, 17 augustus 2011, BK/RVA

Vorming Sociale Verkiezingen

Het ABVV organiseert vorming voor de sociale verkiezingen, bestemd voor de DSR en de juridische diensten van de centrales, op 27 oktober van 9u30 tot 13u in de Hoogstraat 42.

Thema's die daarbij aan bod komen: procedure sociale verkiezingen en nieuwigheden, bescherming van delegees en problemen met de procedure die zich voordeden tijdens vorige verkiezingen.

De sprekers zijn François PHILIPS en Astrid THIENPONT van de federale ABVV studiedienst én een gespecialiseerde advocaat.

*Inlichtingen en inschrijving:
Claudia Streulens
02 506 82 50
claudia.streulens@abvv.be*

ECHO REGIO'S

Uitbreiding van de opdrachten van de CESRBC

De regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van het College van de Franse Gemeenschapscommissie (Cocof) hebben een samenwerkingsakkoord gesloten over het gekruist beleid inzake werkgelegenheid en vorming. Dit akkoord zou weldra in het parlement kracht van wet moeten krijgen. Het omvat verschillende bepalingen ter ondersteuning van de samenwerking tussen Actiris, Bruxelles-Formation en de Vorming van de Franstalige middenstand. Maar het geeft vooral uitvoering aan één van de eerste engagementen van het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei, waarbij aan de sociaal-economische Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een adviesbevoegdheid wordt verleend op het vlak van vorming en onderwijs. De Brusselse sociale gesprekspartners – en het Brussels ABVV in het bijzonder – willen inderdaad kunnen werken aan en betrokken worden bij de economische en sociale thema's van het vormings- en onderwijsbeleid dat in Brussel gevoerd wordt door de instanties van de Franse en de Vlaamse Gemeenschap. De organieke

ordonnanties van de Economische en Sociale Raad lieten dit niet formeel toe, in tegenstelling tot de wettelijke bepalingen die de werking van zijn Vlaamse en Waalse tegenhangers regelen. Het nieuwe samenwerkingsakkoord moet één van de essentiële hinderpalen voor de sociale dialoog in Brussel uit de weg ruimen. Dankzij dit akkoord krijgt de economische en sociale Raad op wettelijke manier en zonder enige beperking een adviesbevoegdheid m.b.t. het beleid dat behoort tot de bevoegdheden van de Franse Gemeenschapscommissie (beroepsvorming, maar ook integratie van gehandicapten, sociale samenhang, hulp aan personen enz.). De ondersteuning van de economische en sociale dialoog in Brussel vormt een essentiële verworvenheid voor de syndicale omkadering van het beleid inzake werkgelegenheid en vorming... vooral aan de vooravond van een staatsvorming die de desbetreffende verantwoordelijkheden van de gewesten nog zal doen toenemen....

Eric.buysens@abvv.be

De vakbond in de stad! (2/4)

*De actie van 28 september over het tekort aan scholen in Brussel kende een groot succes. Het ABVV Brussel gaat door met zijn interprofessionele actiecampagne rond stedelijke thema's. Een tweede actie gaat over **werk en discriminatie** in Brussel: vandaag, 10 jaar na de zaak ADECCO, bestaan er nog steeds discriminaties bij aanwerving.*

*Afspraak: woensdag 19 oktober van 12 tot 13 uur 30, Kunstlaan 46, 1000 Brussel (metro Troon).
Vroni.lemeire@abvv.be*

Lancering sensibiliserings- campagne Open Kijk op Talent van sectoren

23 sectoren starten in de schoot van het netwerk Diversiteit een gezamenlijke sensibiliseringscampagne. De campagne richt zich zowel op werknemers en werkzoekenden als op werkgevers en loopt via sectorale publicaties en communicatie van sectorale sociale partners.

Deze campagne wordt gelanceerd op 18 oktober 2011 op de SERV en loopt een jaar.

Dezestartdatum is niet toevallig gekozen. Op 20 oktober start immers de Werkweek van de VDAB die zich ook richt op de integratie van kansengroepen op de arbeidsmarkt. De VDAB is eveneens partner in de campagne.

Caroline COPERS (Vlaams ABVV) zal als voorzitter van de SERV de campagne voorstellen. Daarna volgen vier getuigenissen vanuit sectoren:

- *Vertegenwoordiger werkgevers: Herwig MUYLDERMANS, Federgon*
- *Vertegenwoordiger werknemers: ACV*
- *Werkgever: Autobedrijf Ost BVBA, Wetteren*
- *Werknemer: Social Profit*

Op www.openkijkoortalent.be wordt (door)verwezen naar de ondersteuning die de Vlaamse overheid biedt, maar ook naar de structurele diversiteitsprojecten alsook naar andere campagnes ('De Juiste Stoel', 'Effe Checken', Jobkanaal, HRM coach, ...). Er is ook een link naar de sites van sectoren met informatie over EAD ondersteuning.

Dienstencheques in de zorg: nee, bedankt

De totale federale kost voor de dienstencheques in Vlaanderen bedraagt op jaarbasis zo'n 1,3 miljard euro en het systeem blijft maar groeien (meer gebruikers, meer aanbieders, meer werknemers). Als je daarnaast het totale budget zet voor welzijn in Vlaanderen (ouderenzorg, gehandicaptenzorg, kinderopvang, thuiszorg, algemeen welzijnswerk,...) – nl. 3,2 miljard euro – dan zie je hoe groot de dienstenchequesector ondertussen is geworden.

Veel zorgbehoevenden maken gebruik van dienstencheques. Dienstencheques zijn immers vaak goedkoper dan de thuiszorgdiensten en deze laatste bouwden een dienstverlening met dienstencheques uit doordat er jarenlang niet meer werd geïnvesteerd in de uitbreiding van de aanvullende thuiszorg (poetsdiensten, oppasdiensten, karweihielp).

Er is een groot verschil in de kwaliteit van de tewerkstelling tussen de "reguliere" dienstencheque-ondernemingen en de dienstencheque-afdelingen bij thuiszorgdiensten en bij openbare besturen. Bij deze laatste zijn er betere loon- en arbeidsvoorwaarden: contracten van onbepaalde duur, meer uren per week, meer begeleiding, omkadering en opleiding van de medewerkers. Toch blijft dit statuut minder aantrekkelijk dan dat van de thuiszorgmedewerkers.

Dit zijn enkele conclusies uit recent onderzoek (PACOLET J., DE WISPELAERE F. & CABUS S. (2011), De dienstencheque in Vlaanderen. Tot uw dienst of ten dienste van de zorg?, HIVA-K.U.Leuven).

Vlaams minister van Welzijn Jo VANDEURZEN is op zoek naar extra middelen om de thuiszorg uit te breiden. Hij denkt eraan dit via het dienstenchequesysteem te doen. Zeker nu de dienstencheques op het lijstje staan van de over te hevelen bevoegdheden... Hij vroeg de SERV en de SAR WGG in welke mate dienstencheques verder kunnen worden ingezet in de zorg en onder welke voorwaarden.

Het Vlaams ABVV vindt het niet opportuun om verder in te zetten op dienstencheques in de zorg, maar er moet wel werk worden gemaakt van de uitbreiding van de thuiszorgdiensten.

Dienstencheques

Het stelsel van de dienstencheques heeft als doelstelling comfortdiensten te organiseren waarmee we jobs voor laaggeschoolden creëren, zwartwerk in particuliere schoonmaak bestrijden en de combinatie arbeid-privé voor werknemers faciliteren.

Het Vlaams ABVV onderschrijft deze doelstellingen en pleit voor een betere kwaliteit van de jobs in de sector, door een aangepaste begeleiding en omkadering van de werknemers en betere loon- en arbeidsvoorwaarden. Ook een betere vergoeding van de verplaatsingskosten dringt zich op.

We zijn in dit opzicht geen tegenstander van het optrekken van de kostprijs van de dienstencheques voor de gebruikers, op voorwaarde dat dit de dienstenchequewerknemers ten goede komt.

Niet in de zorg

De suggestie om dienstencheques verder, of volledig, in te zetten in de zorg is voor het Vlaams ABVV niet opportuun, omdat dit het statuut van de aanvullende thuisverzorger verder uitholt en de kwaliteit van de zorg niet ten goede komt. We vinden trouwens dat er nog steeds ruimte moet zijn voor het ondersteunen van comfortdiensten aan particulieren.

Wij stellen dus een strikte scheiding voor tussen enerzijds comfortdiensten met dienstencheques en anderzijds zorgdiensten voor zorgbehoevenden via het systeem van (aanvullende) thuiszorg en inkomensgerelateerde bijdragen (en gedekt door een maximumfactuur).

Het is broodnodig de aanvullende thuiszorg verder grondig uit te bouwen, met hiervoor gekwalificeerd personeel, voor wie de sectorale loonafspraken en arbeidsvoorwaarden van toepassing zijn. Bovendien moeten goede afspraken worden gemaakt over de prijszetting (zorg mag niet duurder zijn voor de gebruiker dan comfortdiensten) en over de takenpakketten. De sectorale sociale partners moeten bij deze denkoefening betrokken worden.

fvermeersch@vlaams.abvv.be

Groencertificaten in Wallonië

In het kader van de strijd tegen de opwarming van het klimaat¹, heeft de Europese Raad van maart 2007 een Klimaat- en Energiepakket goedgekeurd met drie doelstellingen die de Unie tegen 2020 moet halen: 20% hernieuwbare energie in het totale energieverbruik, 20% minder uitstoot van broeikasgassen en 20% energiebesparingen.

Wat België betreft, zal 13% van het totale energieverbruik in 2020 van hernieuwbare energie moeten komen. Deze doelstelling werd nog niet verdeeld over de drie gewesten. Niettemin heeft de Waalse regering beslist om zelf de Europese doelstelling van minstens 20% hernieuwbare energie na te streven.

Om deze doelstelling te verwezenlijken heeft het Waals Gewest in hoofdzaak geopteerd voor het systeem van groencertificaten met quota's om de ontwikkeling van hernieuwbare energie te bevorderen. Daarbij komen ook nog een aantal fiscale stimuli.

In grote lijnen werkt het systeem van groencertificaten volgens een marktmechanisme gebaseerd op vraag en aanbod. Hoe groter de productie groene elektriciteit t.o.v. de quota's bepaald door de Waalse regering, hoe lager de prijs van het groencertificaat. Indien het aanbod onvoldoende is, verhoogt de prijs van het groencertificaat. Op die manier worden rendabelere investeringen in de hand gewerkt.

De factuur van de ontwikkeling van de groencertificaten wordt afgewenteld op de eindgebruiker, waarbij de Waalse Regering in eerste lezing een bepaald volume van betalingsvrijstellingen en -reducties van de met de groencertificaten gepaard gaande meerkosten heeft goedgekeurd. Het gaat om drie categorieën van begunstigen:

- ondernemingen met sectorakkoorden die momenteel een korting genieten
- elektriciteitsintensieve KMO's
- kansarme gezinnen

Tot deze laatste categorie behoren de klanten die beschermd zijn volgens de federale definitie, waarbij ook nog de

klanten moeten worden gevoegd die het sociaal tarief van het Waalse Gewest genieten, wat neerkomt om 174.130 gezinnen in 2009.

Enkele vragen...

- Het systeem van groencertificaten betreft in wezen de elektriciteitsproductie. Niettemin omvat de doelstelling van 20% hernieuwbare energie in het eindverbruik tegen 2020 ook de ontwikkeling van groene warmte en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen in de transportsector. Afgezien van de sectorakkoorden, maken die twee domeinen niet het voorwerp uit van een specifiek beleid van dezelfde orde.
- Blijft de vraag of België en het Waals Gewest Europese steun krijgen om de doelstellingen te halen die hen werden toegewezen in het kader van het Klimaat- en Energiepakket? Om welke bedragen gaat het en hoe wordt deze steun aangewend?
- Wat de verbetering van de energieprestaties betreft, heeft het Waals Gewest de CESRW zijn tweede Actieplan inzake energie-efficiëntie in het kader van de Richtlijn 2006/32 voorgelegd. Bepaalde strategieën bestaan trouwens naast elkaar : het Plan Air-Climat (lucht-klimaat), het Plan voor duurzaam energiebeheer tegen 2010, het Waals huisvestingsbeleid, het Actieplan voor Energie-armoede, het beleid inzake zones met economische activiteit (ZAE), de Gewestelijke Beleidsverklaring en de Alliantie Werk-Milieu, evenals de 6de 'Pôle de compétitivité' (concurrentiecluster) m.b.t. nieuwe milieutechnologie. Niettemin valt het gebrek aan samenhang en structuur tussen deze verschillende initiatieven te betreuren.

lydie.gaudier@cepag.be

¹ Volgens de experts van het IPCC vereist de strijd tegen de opwarming van het klimaat dat tegen 2050 de uitstoot van broeikasgas met 80 tot 95% moet worden verminderd t.o.v. 1990 om de planetaire opwarming te beperken tot 2°C in vergelijking met het tijdperk vóór de industrialisering.

Seminaries van de Cepag

**Studiedag op maandag
17 oktober 2011**

«Is permanente opvoeding (nog) populair?»

Heeft volksoepvoeding nog altijd zijn plaats in permanente opvoeding op basis van het decreet van 2003 van de Franstalige Gemeenschap?

Gaan hierover in debat: een vertegenwoordiger van de Minister van Cultuur, Audiovisuele sector, Gezondheid en Gelijke Kansen; Jean BOURRIEU, afgevaardigde voor het verenigingsleven en volksoepvoeding in Seine-Saint-Denis (Frankrijk); verantwoordelijken van de Cepag en spelers van het terrein.

**Cyclus van seminaries op
13, 14, 27 & 28 oktober
2011**

**Europa, naar een governance
van de markten?**

Dit seminarie van de CEPAG bekijkt de oorsprong, de werking en de actualiteit van de Europese Unie. Doel is dieper in te gaan op de inzet van de debatten en de strijd die vandaag gevoerd worden in een Europa dat mee verantwoordelijk is voor de maalstroom van de neoliberale economische mondialisering.

**Waar?: Espace Solidarité
rue de Namur 47
5000 Beez**

**Inschrijvingen:
dominique.losson@cepag.be**

Meer info op www.cepag.be

In het kort...

Op 17 september gingen meer dan 50.000 syndicalisten uit 18 landen, waaronder België, in Wroclaw de straat op om aan de Europese Ministers van Financiën hun 'nee' te laten horen tegen een beleid van besparingen en recessie.

Het EVV en zijn Hongaarse leden hebben begin september de Europese Commissie ontmoet en een daadkrachtig optreden geëist tegen het ontwerp van hervorming van het Hongaarse Arbeidswetboek. Als deze hervorming erdoor komt, zou dit een erg nefaste invloed hebben op de sociale bescherming en op de onderhandelingskracht van de vakbonden.

Terwijl in de door de Europese Commissie voorgestelde strategie Europa 2020 5 grote doelstellingen liggen vervat om de armoede van 20 miljoen personen te bestrijden, heeft de Raad beslist het voedselhulpprogramma voor armen met 80% te verminderen. De strijd om het programma te redden is volop aan de gang.

Overhaaste conclusies na stemming six-pack

Met de stemming over het six-pack (Economic Governance) horen we hier en daar dat het 'sociaal Europa' gered zou zijn, door de introductie van belangrijke 'sociale clausules'. Deze conclusie moet genuanceerd worden.

De wetgeving over de macro-economische onevenwichten bevat een passage die stelt dat aanbevelingen "de autonomie van de sociale partners, de loonvorming en collectieve actie" moeten eerbiedigen. De vrees bestaat echter dat de Commissie (EC) deze clausule zal uithollen, om zo toch structurele hervormingen door te voeren. De mogelijkheden zijn veelvuldig:

- De EC kan via aanbevelingen onrechtstreeks de loonvorming beïnvloeden: door een afbouw van de werkloosheidsuitkeringen en een degradatie van het pensioenstelsel af te dwingen, verzwak je de onderhandelingspositie van de werknemers.
- Aanbevelingen op andere beleidsgebieden (bijv. een tekort op de handelsbalans), kan overheden er toe aanzetten om loondevaluatie na te streven (om de competitiviteit te herstellen en het tekort op de handelsbalans weg te werken).
- Tijdens de macro-economische dialoog

is gebleken dat zowel de Commissie als de ECB klaarstaan om de lonen naar beneden te halen. Zij zijn in staat om deze clausule te negeren en hun wil door te duwen ondanks het risico van een lange juridische strijd.

En dan is er de versterking van het Stabiliteits- en Groeipact. Hierin wordt de loonvorming niet beschermt. In principe liggen de lonen in de publieke sector (leerkrachten, belastingscontroleurs,...) voor dwingende aanbevelingen van Europa open. Naar verwachting zullen de pensioenen het eerste mikpunt zijn, indien België er in de komende jaren niet in slaagt zijn staatsschuld en overheidstekorten onder controle te krijgen.

Europa loopt het risico een doodlopend pad in te slaan van loondeflatie, preciaire arbeidsomstandigheden, uitgeholde sociale uitkeringen en gedegradeerde publieke voorzieningen. Ondertussen blijft de crisis voortwoekeren en blijven de echte oorzaken onaangeroerd en de mogelijke oplossingspistes in de kast liggen.

lars.vandekeybus@abvv.be

INTERNATIONALE RELATIES**ABVV solidair met USO**

Al meer dan 20 syndicalisten werden dit jaar vermoord in Colombia. Onder hen een kameraad van de Colombiaanse petroleumvakbond USO, waar de AC (Algemene Centrale – ABVV) een project mee heeft. De USO zit midden in een conflict met onderaannemingen van de Canadese multinational Pacific Rubiales, die de rechten van de arbeiders niet respecteert en het protest, samen met de regering, op een gewelddadige manier onderdrukt. De USO organiseert een solidariteitskaravaan die de conflictregio's zal aandoen midden oktober. Het ABVV wil zijn solidariteit met de Colombiaanse kameraden benadrukken en veroordeelt de schending van het recht op vereniging en sociale dialoog in Colombia.

Syndicale voorbereiding volgende ASEM Top

Van bij aanvang van het ASEM-gebeuren (Asia Europe Meeting) in 1996 heeft de internationale vakbondswereld getracht zich erin te manifesteren via specifieke bijeenkomsten en vertegenwoordiging.

De jongste jaren leidde deze syndicale dynamiek tot o.m. de LEMC-meetings (de bijeenkomsten van de ministers van arbeid en tewerkstelling van de ASEM-landen) en van de oprichting van de Social Partner's Fora (in 2010 in Brussel, met focus op sociale bescherming en green jobs).

Bij alle activiteiten heeft ABVV trouwens een niet onbelangrijke rol gespeeld. De speciale vakbondsdag (1 oktober 2010) georganiseerd met IVV, EVV en de andere Belgische vakbonden in het kader van de ASEM 8 regeringstop, ligt nog fris in het geheugen.

De volgende ASEM Topbijeenkomst vindt plaats begin november 2012 in Laos. Ter voorbereiding hiervan organiseren IVV en de Friedrich Ebert Stichting op 25 en 26 oktober in Hanoi een speciale workshop, waaraan ook het ABVV deelneemt.

Bedoeling is het ontwikkelen van strategieën om de syndicale prioriteiten zoveel mogelijk te realiseren:

1. bevorderen van het Global Jobs Pact van IAO met nadruk op Waardig Werk;
2. sociale bescherming (in veel Aziatische landen nog fel te verbeteren);
3. de omslag naar arbeid in een meer duurzame, groene economie;
4. politieke en syndicale democratie in Birma;
5. de eis voor een specifiek ASEM Labour Forum om een meer substantiële rol van de werknemers in ASEM af te dwingen (een Business Forum voor werkgevers bestaat als formeel adviesorgaan, en voor ngo's is er het People's Forum).

Voor het IVV komt het element arbeid, en meer specifiek een zo ruim mogelijk gemeenschappelijke vakbondsvisie, in de ASEM-discussies immers nog steeds onvoldoende aan bod. Maar hieraan wordt dus volop gewerkt.

christian.vancoppenolle@abvv.be